

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 2003 йил 7 июнь, шанба • №46 (11.537) • Эркин нарҳда сотилади

Пилла-2003

Чиноз: ВИЛОЯТДА ИККИНЧИ

Чиноз тумани пиллакорлари «қумуш тола» этиштириш шартнома режасини вилоятда биринчилар қатори ба- жардилар.

Бу йил туман хўжаликларидоги 1643 та хонадонда 1665 қути қурт уруғи парвар- риш қилинди. 5 июнгача 85 тоннадан зиёд юқори сифат- ли ҳосил топширилиб, пил- лахона билан тузилган шартнома барвақт удаланди. Ҳозирги кунгача ҳар қути уруғдан туман бўйича режа- даги 51 килограмм ўрнига 54 килограммдан ошириб пилла олинди.

Шартнома режасини анча ортиғи билан бажарган На- войий номли, Собир Раҳимов номли, «Дўстлик» ширкат хўжаликлари умумий хир- монга 6-6,4 тоннадан сифат- ли хомашё тўкиб, туман пиллакорлари ютуғига сал- моқли улуш қўшди. Бу хўжа- ликларда ҳосилдорлик 58-60 килограммга етказилди.

Ҳали юзга яқин хонадон- даги ҳосилга қўл урилгани йўқ. Туманда пилла терими давом этмоқда.

Орзиқул МАЪМУРОВ.

Муносабат

ҲАР КИМ ИШИНИ БИЛИБ ҚИЛИШИ ЛОЗИМ

Республикамиз Президенти Ислоҳ Каримовнинг «Ўзбекис- тон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини таш- қил этиш тўғрисида»ги Фармони ҳамда Вазирлар Маҳма- масининг ана шу жамғарманинг фаолиятини ташқил этиш тўғрисидаги қарори эълон қилинганига ярим йил бўлди. Ҳўш, олти ой давомида нималар қилинди-ю, қайси вазифаларни бажаришга улғурилмади? Жойларда қандай камчилик ва нуқ- сонларга йўл кўйилмоқда?

Таъкидлаш жоизки, вилоятимизда Президентимиз Фармо- ни ва ҳукуматимиз қарорининг ижросига изчил киришилди. Ав- вало, шаҳар ва туманлардаги мавжуд спорт иншоотлари қай- та рўйхатдан ўтказилди ва ви- лоятимиздаги мавжуд 38 та

ўйингоҳ, 553 та спорт зали, 15 та сув спорти ҳавзаси, 14 та теннис корти, 2000 дан зиёд футбол, баскетбол, волейбол ҳамда 35 та енгил атлетика майдонларида 135 минг киши спорт машғулотида қатна- шиши мумкинлиги аниқланди.

Тегишли ташкилотларнинг раҳбарлари вилоят ҳокими бошчилигида беистисно барча шаҳар ва туманлардаги аҳоли истиқомат жойларида бўлди- лар. Ҳақиқий аҳвол атрофлича ва чуқур ўрганилди, тегишли ху- лосалар чиқарилди ва шунга яраша бажарилажак ишлар да- стури ишлаб чиқилди. Айни кунларда ҳам йирик ва муҳим спорт иншоотлари лойиҳалари- ни яратиш устида изчил иш олиб борилмоқда. Жойлардаги ўйингоҳлар ва бошқа спорт иншоотларини тубдан таъмир- лаш ишлари давом этмоқда.

Бирок, ўтган чоршанба кун

(Давоми 6-бетда).

Ш. ОЛИМОВ (ЎзА) олган сурат.

(Давоми 6-бетда).

«Тошкент ҳақиқати»га жавоб берадилар

«ҲАМОН ЭСКИ «ТАМФА»МИ?»

(2003 йил, 17 май)

Юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган лўқмада Гулис- тон қишлоқ врачлик пунктида «жқи давр»да фойдаланилган муҳр ҳозиргача ўзгартирилмаганлиги, ишда эътиборсизлик ва масъулиятсизлик ҳақида сўз юритилгани. Газетанинг ушбу танқидий чиқишига Оққўрғон тумани марказий шифохонаси бош шифокори И. Саломовдан жавоб хати олинди.

Унда маълум қилинишича, мазкур танқидий мақола туман тиббиёт ходимларининг кенгайтирилган кенга- шида муҳокама қилинган. Муҳр маъмурият томонидан ўз вақтида ўзгартирилмаганлиги учун қишлоқ врачлик пунктининг мудири вазифасини бажарувчи Ф. Умаров вазифасидан озод қилинди. Барча даволаш-профилак- тика муассасаларида муҳрлар қайта кўрилиб, уларни янгилаш топшириғи берилди.

«ТАДБИР НОМИГА МУНОСИБ БЎЛСИН» (2003 йил, 24 май)

Газетамизда юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган мақолада Олмалик шаҳрида бўлиб ўтган «Ўзбекистон кўшиқ байрами» худу- дий саралаш босқичи ҳақида ах- борот берилиб, тадбирни ўтказиш билан боғлиқ ташкилий ишлар, унинг савияси, қатнашчилар учун муносиб жой танланмаганлиги, шарт-шароитлар талаб даража- сида эмаслиги юзасидан ҳолис фикр-мулоҳазалар юритилган эди. Ушбу мақолага таҳририят вилоят маданият ишлари бошқармасидан расмий жавоб олди.

МЕН НЕ ДЕЙМАН, ҚЎБИЗИМ НЕ ДЕЙДИ?

Мазкур жавоб мактуби ниҳо- ятда катта ва чўзиб юборилган- лиги учун куйида унинг асосий моҳияти ва мазмунини келтира- миз:

«Вилоят маданият ишлари бошқармаси, – дейилади маз- кур жавоб хатида, – «Ўзбекис- тон кўшиқ байрами» кўрик-тан- ловининг худудий босқичларини шаҳар ва туман танловларида 1,2,3-ўринни эгаллаган барча ҳаваскор кўшиқчиларни тинглаш, кўрик-танловнинг вилоят босқи- чига энг сара кўшиқлар ва иж- рочиларни танлаб олиш, асосий-

си таниқли композиторлар, санъаткорлар ва шоирлар то- монидан ижрочиларга тегишли маслаҳатлар бериш мақсадида ўтказилади. Бу йилги танловнинг худудий босқичларида 21 ша- ҳар ва туманда голиб деб то- пилган 106 кўшиқчилар ва иж- рочилар тингланиб, улардан 31 нафари кўрик-танловнинг вило- ят босқичига танлаб олинди».

Шунингдек, жавобда кўрик- танловга тайёргарлик жараёни- да иштирокчиларга Ўзбекистон-

(Давоми 3-бетда).

Атроф-муҳит муҳофазаси доимий эътиборда

Ўттиз йилдан кўпроқ вақтдан бён кенг нишонланиб келинаётган бётун дунёда атроф-муҳитни муҳофазалаш куни бу йил "Сув. Икки миллиард киши унга муҳтож" шiori остида ўтказилди.

Мамлакатимизда аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш, уни тоза ичимлик сув билан етарли даражада таъминлаш, тиббий хизмат кўрсатиш сифати ва самардорлигини ошириш борасида кенг қамровли ишлар амалга оширилмоқда. Инсон умр кечиришида муҳим омил ҳисобланган табиий бойликларни тежаш, экологик мувозанатни яхшилаш масалаларига алоҳида эътибор қаратиляпти.

Ўзбекистон табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси тегишли вазирлик, идора, жамоат ва халқаро

ташкilotлар билан ҳамкорликда бу йўналишда кўпгина хайрли ишларни амалга оширмоқда. БМТнинг тараққиёт дастури, Глобал экологик жамғарма, ЮНЕП, ТАСИС ва бошқа халқаро ташкilotлар билан алоқалар тобора ривожланиб бораёттир.

Ўзбекистон Республикаси ва Европа ҳамжамияти ўртасидаги келишувлар доирасида ҳамкорликни амалга ошириш бўйича, шунингдек, ЮНИДО халқаро ташкilotи кўрсатаётган маълумот хизматининг лойиҳа тўпламларига таклифлар

тайёрланди. Мазкур халқаро ташкilot таклифига мувофиқ барқарор ривожланишга йўналтирилган дастурлар ишлаб чиқувчи Соф ишлаб чиқариш миллий маркази ташкilot этилди.

Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг халқаро ҳамжамият билан ҳамкорлиги махсули бўлган мазкур нашрда юртимизда атроф-муҳит мусавволини сақлаш борасида олиб борилаётган ишлар, эришилаётган ютуқлар ва ечимни кутаётган муаммолар ўз аксини топган.

Ў.А.

Вилоятда ўқувчиларнинг ёзги таътилини мазмунли ўтказишга қаратилган тайёргарлик ишлари тугатилди. Ўн олти оромгоҳ шай. Вилоят касаба уюшмалари кенгашидан олинган маълумотларга кўра, оромгоҳларнинг олти таси санатория типиди. қолганлари спорт-соғломлаштириш йўналишида бўлиб, мавсумда уч смена ишлайди, салкам ўн тўрт минг ўқувчи ҳордик чиқаради. Шу билан бирга Оролбўйи болалари учун ўн тўртта энг яхши оромгоҳ тайёрлаб кўйилди.

ТАЪТИЛ УЧУН 360 МИЛЛИОН

— Оромгоҳда ўқувчилар 18 кун дам олади. Битта йўлланма нархи ўртача 58-60 минг сўмга тушмоқда, — дейди вилоят касаба уюшмалари кенгаши раисининг ўринбосари Р.Турдалиев. — Ота-оналар эса унинг йигирма фоизини тўлайди, асосий қисми касаба уюшмалари вилоят кенгаши ҳамда ижтимоий суғурта маблағлари ҳисобидан қопланади. Айни пайтда вилоятдаги учта меҳрибонлик уйининг барча тарбияланувчилари, шунингдек, вилоят касаба уюшмаларига қаршли болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари ўқувчилари, кам таъминлан-

ган, кўп болали ҳамда боқувчисини йўқотган оилалар фарзандлари учун етти юздан ортиқ йўлланма бепул берилмоқда.

Вилоят касаба уюшмалари 29 мактаб ҳузурида ҳам ёзги соғломлаштириш оромгоҳи очмоқда. Шундай қилиб, мавсумда ҳаммаси бўлиб 44 ана шундай маскан ишлайди, уларда 19 минг 535 нафар ўқувчи дам олади. Вилоят касаба уюшмалари, ижтимоий суғурта жамғармаси ҳамда корхона ва ташкilotлар шу мақсадда 360 миллион сўм маблағ ажратди.

(Ў.А.)

Маънавият соатлари

Оҳангарон туманидаги Қорахтой қишлоғида «Маънавият ва маърифат» маркази вилоят бўлими ҳамда туман ҳокимлиги ташаббуси билан «XXI аср ёшлари: миллий маънавият, одоб-ахлоқ тарбияси» мавзуйида давра сўхбаты бўлиб ўтди.

ФИКРЛАРДАН ХУЛОСАЛАР

Унда тумандаги нодавлат ташкilotлар ва уюшмалар жамғармалари фаоллари, қишлоқ фуқаролар йиғинлари оқсоқоллари, маданият, маънавият ва маърифат туман бўлимларининг ходимлари ҳамда ёшлар вакиллари иштирок этдилар.

Меҳмонлар ва иштирокчилар 12-ўрта умумтаълим мактабининг маънавият ва маърифат хоналарини кўздан кечирдилар ва бу борада амалга оширилаётган ишлар билан танишдилар.

— Маърифатчиларимиз, маънавиятимиз фидойилари Юртбошимиз юритаётган сиёсатни қўллаб-қувватлаётганликлари, жамиятимизда нафақат иқтисодий, балки, маданий, маънавий, маърифий соҳаларда рўй бераётган янгиланишларни, аввало, ўзлари пухта тушунган ҳолда уларни ёшларимиз қалбига сингдириш, уларни ажодларимиз анъаналари руҳида тарбиялашга ҳисса қўшаётганликлари бизни ҳам хурсанд қилади, — деди Оҳангарон тумани ҳокимининг ижтимоий масалалар бўйича муовини Курдош Саидов. — Ёшлар маънавиятини кўргазмалли воситалар, давра сўхбатлари ёрдамида бойитиш, уларни мустакил фикрлашга ўргатиш, фалсафий мушоҳадалар юритган ҳолда бу кўникмаларни ҳаётга татбиқ этиш масаласи ҳамиша долзарб бўлиб қолаверади.

Давра сўхбатида республика «Маънавият ва маърифат» маркази бош мутахассиси Илҳом Ўтанов, «Саломатлик» институти вилоят филиали директори Мавжуда Эргашова, олий тоифали шифокор Саида Юнусова, шоира Зулфия Мўминова жамоат ташкilotларининг ёшлар тарбиясидаги ўрни хусусида, уларда она-Ватанга, ота-оналарга ва тенгдошларга нисбатан меҳр-муҳаббат руҳини шакллантириш ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Шавкат ҚУЛИБОЕВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Истеъмолчи

МАҲСУЛОТ СИФАТСИЗ — ШЕРИК ИШОНЧСИЗ

Тошкент вилоят стандартлаштириш бошқармаси ходимлари «Энергоқурилиш-индустрия»нинг Бўстонлик туманидаги корхонасида текшириш ўтказиб, лол қолишди.

Сабаби бу ерда ишлаб чиқарилаётган қурилиш материалларининг кўпчилиги истеъмолчиларга жиддий нуқсонлар билан жўнатилаётган эди. Улардан энергетика корхоналари ва иншоотларини тиклаш ва таъмирлаш жараёнида фойдаланилиши ҳисобга олинса, масала ниҳоятда жиддийлиги яна ҳам ойдинлашади.

Темир-бетон устунларда арматурани очик қолдириш, ертўла деворларини тиклашда ишлатилган темир-бетон блокларининг сифати талабга жавоб бермаслиги ҳоллари кўп учрайди. Устунлар совуқ ва намга чидамлик жиҳатидан вақти-вақти билан синаб турилмайди. Девор

панеллари сертификатсиз ишлаб чиқариляпти, технология жараёни зарур меъёрий ҳужжатлар билан таъминланмаган. Назоратнинг бўшлиги нуқсонларнинг асосий сабабидир. Корхонада маҳсулот сифати текшириладиган ўлчов ускуналарининг ҳар учинчиси яроқсиз ҳолга келган.

Эндиликда корхона маъмурияти бу нуқсонларни бартараф этиш, маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан амалий чоралар кўра бошлади. Зеро, бозор муносабатлари шароитида истеъмолчилар ва шериклар билан рисоладаги ҳамкорлик ишлаб чиқаришни барқарор ривожлантиришнинг асоси ҳисобланади.

Ю. ЖУМАНИЕЗОВ.

ИСТЕЪДОДЛИЛАР КЎРИГИ

2003 йилнинг 5 июнь куни иқтидорли болаларнинг «Истеъдод — 2003» вилоят анжумани ўз ишини бошлади. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг вилоят кенгаши ташаббуси билан ташкilot этилган бу тадбирда барча шахар ва туманларимиздан йиғилган 69 истеъдодли ўғил-қиз қатнашмоқда. Тадбирни ўтказишдан мақсад энг қобилиятли ва маҳоратли болаларни танлаб олишдан иборат. Ушбу тадбир уч кун давом этади. Иштирокчилар биринчи куни пойтахтимизнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар. Ўзбекистон халқлари тарихи музейига ташриф буюрдилар. Улуғ мутафаккир шоиримиз Али-

шер Навойининг Ўзбекистон миллий боғидаги ҳайкали пойига гулчамбарлар кўйдилар. Кеча эса анжуман иштирокчилари Янгийўл туманидаги касб-хунар коллежида ўзларининг иқтидорларини намойиш эта бошладилар. Истеъдоддилар беллашувига бугун якун ясалди.

СУРАТЛАРДА: «Истеъдод — 2003» вилоят анжумани иштирокчиларининг бир гуруҳи; ўқувчиларда Ўзбекистон халқлари тарихи музейидаги экспонатлар катта қизиқиш уйғотди.

Еркебой БОТИРОВ олган суратлар.

ТУРИ КЎПАЯДИ, МИҚДОРИ ОШАДИ

Мамлакатимиз ички бозорини ўзимизда ишлаб чиқарилган халқ истеъмоли моллари билан тўлдириш, бу борада халқимиз талаб ва эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш устувор вазифалардан биридир.

Ўзбекистон металлургия комбинатининг халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш корхонаси узоқ танаффусдан сўнг бу соҳа-

да яна фаолият кўрсата бошлади. Сирланган идишлар бўлимасида қурилма ва агрегатларнинг товушлари қайта янграб

Обод - маҳалла йили

ДАСТУР ДОИРАСИДА

Куйичирчиқ туман ҳокимлигида Вазирлар Маҳкамасининг «Обод маҳалла йили» Давлат дастурининг туманда бажарилиши, тиббий маданиятни ошириш, аёллар соғлигини мустаҳкамлаш, соғлом авлод туғилиши ва уни тарбиялашнинг устувор йўналишларини амалга ошириш чора тадбирлари тўғрисидаги қарорига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда маҳалла оқсоқоллари, қишлоқ фуқаролар йиғинлари раислари, марказий шифохона бўлими раҳбарлари иштирок этди. Аҳолининг ижтимоий-иқтисодий, маданий даражасини юксалтириш, корхона, ташкilotлар ва муассасалар ёрдами билан дастурда ишлаб чиқилган режалар бўйича маҳаллада ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларини олиб бориш, ҳуқуқий маънавиятни ошириш масалалари кўриб чиқилди.

Гўзал ИСМАТУЛЛАЕВА.

ҒОЛИБЛАРГА ЭҲТИРОМ

Шартномавий режани вилоятда иккинчи бўлиб бажарган Чиноз тумани пиллакорларини Тошкент вилоят хотин-қизлар қўмитасининг меҳр-муруват гуруҳи қизгин табриқлади. Марказий пиллахонада 200 дан ортиқ аёл пиллакорга «Наврўз», «Соғлом авлод», «Болалар», «Экосан» жамғармалари, Қизил Ярим ой жамияти вилоят бўлимларининг совға-саломлари топширилди. «Гулзоробод» ширкат ҳўжалигидан Шафоат Сангинова, «Ўзбекистон» ширкат ҳўжалигидан Жуфарой Исмоилова каби илгоруларга алоҳида ҳурмат-эҳтиром кўрсатилди.

Зулхумор ЖўРАЕВА.

қолди. Бу ерда турли ҳажмдаги тоғоралар, кострюлкалар, чойнаклар ишлаб чиқарилмоқда. Келгусида маҳсулот тайёрлаш суръати янада ошади, тури эса кўпайиб боради.

Комбинат бошқаруви зарур бўлган хомашё масаласини узил-кесил ҳал этди. Бу эса цехни узлуксиз узоқ вақт юқори унум билан ишлашини таъминлайди.

Турсунали УСМОНОВ, жамоатчи мухбир.

МЕН НЕ ДЕЙМАН, ҚЎБИЗИМ НЕ ДЕЙДИ?

(Давоми. Боши 1-бетда).

да хизмат кўрсатган санъат ар-боби Э. Солихов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходимлари Н. Норхўжаев, Ф. Шукурова, Ф. Олимов сингари таниқли бастакорлар ва шоирлар ижрочиларга ўзларининг қимматли маслаҳатларини, тавсияларини берганликларини айтиб ўтилган.

Энди бевосита мақолада билдирилган фикрларга келсак, расмий жавобда Олмалиқ шаҳар маданият уйи охириги уч йилда учинчи бинога кўчгани, шунга қарамай янги пардалар осилгани, томошабинлар ҳам мақола муаллифи ёзганидек, умуман йўқ эмаслиги («видеотасма бунга гувоҳ» эмиш!) таъкидланган.

Олмалиқдаги ҳашаматли маданият саройлари маданият ишлари бўлими балансида эмас, — дея алоҳида ургу берилди мактубда. — Бу биноларда тадбирни ўтказиш учун ижара пули талаб қилинади. Харажатлар рўйхатида ажратилган маблағ эса, кўрик-танловнинг вилоят босқичини ўтказишда, пойтахтдаги театр ёки кон-

церт залларидан бирини бир кунга олиш учун етади, холос.

Шунингдек, хатда «Строитель» номи бино пештоқи деворига ўйиб ёзилгани, уни йўқо-тиш учун махсус техника, маблағ ва энг асосийси бинонинг асл эгаларининг руҳсати кераклиги баён этилган.

Шунга қарамай, ушбу мақола бошқарманинг 26 май куни бўлиб ўтган йиғилишида кўриб чиқилиб, йўл қўйилган хато-камчиликлар ва унда айбдор шахслар муҳокама қилинди, — дейилади жавоб сўнгида. — Вилоят илмий-услуги биёт маданият маркази раҳбари муовини О. Яхёев ва бўлим мудири М. Хайдаровнинг ахборотлари тингланди ҳамда мазкур масалага жиддий ёндашмаганликлари кўрсатиб ўтилиб, ходимлар огоҳлантирилди.

Олмалиқ шаҳар маданият ишлари бўлими мудири А. Алесинага тадбирни ўтказиш билан боғлиқ ташкилий ишларда хато ва камчиликларга йўл қўйган ходимларга маъмурий чоралар кўриш ва бу ҳақда 10 кун муддат ичида вилоят маданият ишлари бошқармаси ҳамда газета таҳририятига ахборот бериш вазифаси юклатилган.

Таҳририятдан: кўриниб турибдики, биз асосий мазмунини қисқа ва лўнда баён этган мазкур расмий жавобнинг аксарият қисмида тадбирни ёритган муаллифдан ва газетадан ўкингандек, гўё бу ишларда маданият бошқармасининг айби йўқ, газета уни нотўғри ёритган, деган гоё илгари сурилади. Жавоб мактубидан олдин таҳририятга бўлган кўнғироқларда ҳам бошқарма ходимлари ана шундай фикрни илгари сурган эдилар. Албатта танқид ҳеч кимга ёқмайди. Буни тўғри тушунамиз. Қолаверса, вилоят маданият ишлари бошқармаси ва унинг жойлардаги бўлимлари фаолиятини камситмоқчи ҳам эмасмиз... Лекин, бизни бошқа нарса кўпроқ ажаблантирди. Агар вилоят маданиятига мутасадди ва масъул бўлган бошқарма раҳбарлари мазкур мақолани бир қарра эмас, икки қарра чуқурроқ ўқиб, таҳлил қилиб чиққанларида, муаллифнинг асл мақсадини, мақоланинг моҳиятини, ундаги фикр-мулоҳазаларнинг мағзини тушуниб етган бўлур эдилар.

Гап нима ҳақида бораёпти ўзи? Мақолада мазкур тадбирни ўтказиш жараёнида, унга бир қадар юзаки ёндошилганлиги, унинг савияси Тошкент вилоятидек ўз салоҳияти ва ўрнига эга бўлган худуд учун ярашмаслиги, унга мутасадди бўлган шаҳар, туман ҳокимликлари ҳамда вилоят бошқармалари бундан буён масаланинг шу жиҳатига эътиборни қаратишлари зарурлиги ҳақида холис фикр юритилган эди. Қолаверса, вилоят ҳокимининг жойларда «Ўзбекистон кўшиқ байрами»ни ўтказиш тўғрисида қабул қилган қароридан айнан уни энг юқори савияда, ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан тегишли ҳокимлик ва идораларга аниқ тавсиялар ва вазифалар юклатилган. Шундай экан, нега Олмалиқда вилоят ҳокимининг қарорига мутасаддилар беписанд муносабатда бўлишди?

Қолаверса, «Ўзбекистон кўшиқ байрами» каби олий мақсадни кўзлаган тадбирлар хоҳ шаҳар, туманда бўладими, хоҳ унинг худудий босқичи бўладими, вилоят ёки республика миқёсида бўладими, энг юқори савияда ўтиши ва ташкил этилиши керак деб, ҳисоблаймиз.

Биз вилоят ҳокимлигининг маданият ишлари бошқармаси, унинг шаҳар, туман бўлимлари ва ҳокимликлардан фикрларимизни тўғри тушунишларини ва хулоса чиқаришларини сўраган бўлардик. Юз берган ҳолат учун ўзимизни оклаш, камчиликларни хас пўшлаш йўлидан эмас, уларни тезроқ бартараф этиш йўлидан борсак, мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Дала-ҳовлингиздан қандай фойдаланаяпсиз?

Айни пишикчилик пайти эди. Қўшилари-миз билан маҳалладошимиз Эргаш Неъматуллаевнинг тўйига бордик. Дастурхон тўқин, мева-узумларнинг ноёб хиллари ли-кобчаларга чиройли қилиб жойлаб қўйилган. Ҳаммаси сархил. Ҳавасингизни келтириб, иштахангизни очади.

— Дала-ҳовлим жони-танам, — дейди Эргаш ака. — Биласиз, мен пенсиядаман. Лекин, тинч туролмайман. Юнусободлик уста-боғбон Қодир хожи Мўминовнинг пархеш усули билан тоғ шароитида узум етиштириш усулларини шу ерда қўллаяпман.

Дарҳақиқат, дала-ҳовлида етиштирилаётган ноз-неъматлар ўз оиласининг эҳтиёжидан ташқари, ён қўшилари, қариндош-уруғларининг

ЭРГАШ АКАНИНГ БОҒЛАРИ

— Бозорни шу бугун қилибсизда, — дедик.

— Ҳеч тортинмай, тановул қилаверинглар, — дедилар қўлларини кўксиларига қўйиб. — Ҳаммаси ўзимизнинг дала-ҳовлимиздан.

Кўп ўтмай Эргаш ака Паркент тумани Ҳамдам канали бўйидаги дала-ҳовлиларига бизни таклиф қилдилар.

Кўпчилик бўлиб бордик. Инсон қўли гул, деб шуни айтадиларда. Фарзандлари, неваралари билан меҳнат қилиб, бу ерда ажойиб боғ яратибдилар. Дам олиш кунларини шу ерда ўтказишар экан.

Боғ яратишнинг ўзи бўлмаган, албатта. Эргаш ака каналдан насос орқали сув чиқарибдилар. Лекин, насос бузилиб қолса, экин ва дарахтлар чанқаб қолиши, ҳосилини тўқиб юбориши, не-не машаққат билан қилинган меҳнат зое кетиши ҳеч гап эмас. Эргаш ака бунинг ҳам чорасини кўриб қўйибди. Дала-ҳовлининг энг баланд жойига катта ҳовуз қурибдилар. Мабоодо исиб кетсангиз, чўмилишингиз ҳам мумкин. Ҳавзанинг деворлари бетонлаштирилганлиги учун сув тиниқ, тоза. Ҳавзанинг ер баробар пастки қисми ён томонига жўмрак ўрнатилган. Керак бўлганда, ана шу жўмрак очилиб, экинлар суғорилади.

тўйлари, маъракалари учун ҳам ортади. Ўтган йилдан бошлаб миришкор озроқ майдонда гул-хайри, гултожихўроз, наъматак сингари шифобахш ўсимликларни етиштиришга ҳам киришди.

Шаҳар атрофида озмунча дала-ҳовлилар борми, лекин уларнинг кўпи қаровсиз, эгалари ташлаб қўйган. Биз орамизда Эргаш Неъматуллаев сингари меҳнатсевар инсонлар кўп бўлишини истардик. Ана шунда тупроғи олтинга тенг ерларимизнинг умри бекор ўтмасди.

Йўлдош МАНСУРОВ,
меҳнат фахрийси.

Луқма

АВТОБУСМИ ЁКИ ЭШАКАРАВА

Улуғбек кўрғони ва Бўзбозор оралиғида катновчи 101-йўналишдаги автобуснинг «эшакарава» каби имиллаб ҳаракатланишига ҳайдовчи «айбдор». Эмишки, имиллаб юрмаса, «план» тўлмасмиш.

Гоҳида 20-30 дақиқалаб автобус кутиб бекатда сарғайиб ўтиришга тўғри келади. Айрим вақтларда ким ўзарга ўйнашиб, бирданига иккитаси келиб қолади. «Тезюрар» дея автобус пешонасига катта ҳарфлар ёпиштириб қўйилган. Аслида эса, тошбақа юришдан фарқ қилмайди.

Тўхташи керак бўлмаган бекатларда ҳам улар тўхтавериш (қўл кўтарсангиз бас), йўловчилар норозилигига сабаб бўлади. Ҳақиқий тўхташи керак бўлганларини «танаймай», ўтиб кетади. Бекатда тушадиган

йўловчи бўлса, «Бўтта ҳеч қанақа бекат йўқ» дея зардаси қайнайди шофёр аканинг. Агарда ўша тушаётган йўловчи йўл чиптасини кўрсатгудек бўлса, чипта сотувчидан «шин-рин-шин» сўзларни эшитиб олади.

«Йўл ҳақи 100 сўм» деб ёзиб қўйишни унутмаган ҳайдовчи ва чипта сотувчилар наҳотки ўз хизмат кўрсатиш савиялари юқори бўлиши зарурлигини унутган бўлишса?!

Бу машмашалар камлик қилгандек, автобус саломида тамаки чекиш ман этилиши тасвир-

ланган эслатма туради-ю, бу гўё фақат йўловчиларга тегишли дегандек, шофёр акамиз сигаретани бурқситиб кетаверади. Тавба, ё «Тошшаҳарйўловчи-транс»нинг шундай кўрсатмаси бормикан?

«Буюк ипак йўли» метросида йўловчиларни кутавериш «тўймаган» «101» ТТЗ бозорига борганда, қанча бўлса ҳам «бозорчи холалар»ни сиғдира олиш «қудратига» эгадир. Шу сабаб бўлиб, автобуснинг ойнаси ҳам, эшиги ҳам бутун эмас.

Бугун йўловчининг ҳам ўз ҳуқуқи бор. Уни менсимасликка ёки поймол қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ, деб ўйлаймиз. 101-каби автобусларда тартиб ўрнатиладими, йўқми?!

Хурушида МЎМИНОВА.

Мерос

ҲИММАТИНГИЗДАН МИННАТДОРМИЗ

«Олтин мерос» жамғармасининг вилоят бўлими, Паркент тумани ҳокимлиги, қатор тадбиркорларнинг саъй-ҳаракатлари билан Заркент ота зиёратгоҳини таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Натижада обод ва кўркам зиёратгоҳ қайта тикланди. Ҳозирги кунда бу масканни янада ободонлаштириш, зиёратчилар учун яна ҳам қулай шароитларни яратиш давом эттирилмоқда. Саховатпеша тадбиркорлар, фермерлар ва фидойи инсонлар бу ишларга муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Хайрли ҳаракатга ёрдам беришга аҳд қилган шундай олийҳиммат инсонлардан ҳаммиша миннатдоримиз.

Жасур РЎЗИЕВ,

«Заркент ота» тарихий-меъморий мажмуасининг раҳбари.
Александр МАЛЬЦЕВ олган сурат.

«Заркент ота» тарихий-меъморий мажмуасига кўмак беришни истаганлар учун унинг ҳисоб рақамини маълум қиламиз:

Х/р: 20212000404145178001

Паркент ИАТ «Пахта-банк» МФО 00482 ИНН 203123864.

НОМАҚБУЛ ҚАДАМЛАР

Корея Халқ Демократик Республикаси сўнги пайтларда, айтиш жоизки, номақбул қадамлар қўймоқда. Хусусан, у ядровий қуролларни тарқатмаслик тўғрисидаги шартномадан бир томонлама намойишкорона чиқди, атом энергиясини назорат қилиш Халқаро агентлик (МАГАТЭ) билан алоқаларини узиб, унинг инспекторларини КХДРдан ҳайдаб чиқарди, боз устига ядро қуролини яратишда давом этаверажаклигини билдирди.

Бунда у ўзида илгаридан мавжуд бўлган атом бомбалари, баллистик ракеталар захирасига қаттиқ суянмоқда.

КХДРнинг бундай ҳатти-ҳаракатидан газабланган АҚШ бу масалани БМТнинг Хавфсизлик Кенгаши муҳокамасига қўймоқчи бўлди. Бироқ, Россия бу ғояни ножўя топиб, мазкур ҳолат Ким Чен Ир томонидан тажовуз деб қабул қилиниши мумкинлигига ишора қилди. Эндиликда Пхеньян АҚШ томонидан ёзма равишда хавфсизлик борасида кафолат, энергия элтувчи воситалар ҳамда катта миқдорда маблағлар талаб қилмоқда. Халқаро ташкилотлар, жазон оммавий ахборот воситалари шарҳчилари КХДРнинг бундай йўл тутишини қораламоқда, чунки, бундай жараён уруш чиқиб кетиши хавфини туғдириши турган гап.

«САККИЗЛИК»ДА КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

Хафта бошида Франциянинг Эвиан шаҳрида «Катта саккизлик» уюшмасига аъзо мамлакатлар давлат бошлиқларининг кенгаши бўлиб ўтди. АҚШ, Буюк Британия, Россия, Германия, Канада, Италия, Франция ва Япония раҳбарларидан ташқари учрашувда Еврокомиссия раиси Романо Проди ҳамда айни пайтда Европа Иттифоқида раислик қилаётган Грециянинг бош вазири Константинос Симитислар иштирок этдилар. Саммитда жаҳон ва умумбашарий аҳамиятга эга бўлган долзарб сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маърифий масалалар кўриб чиқилди. Учрашув Женева кўли соҳилидаги Royal меҳмонхонасида бўлиб ўтди, деб хабар берди «Газета-Ру» рўзномаси.

АКАБАДА ЯНГИЧА МУҲИТ

Бундан бир қанча муддат илгари Мисрнинг Шарм аш-Шайх минтақасида бўлган учрашувда Яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш муаммоларига ижобий муносабат билдирилган эди. Куни кеча эса, бундай жараён давом эттирилди, дейиш мумкин. Иорданиянинг Акаба шаҳрида АҚШ президенти Жорж Буш, Исроил бош вазири Ариэл Шарон ва Фаластин бош вазири Махмуд Аббослар ўртасида учрашув бўлди. АҚШ, Миср, Иордания, Бахрайн раҳбарлари, Саудия Арабистони валиаҳди яратилган муҳитдан ва муҳокама этилаётган масалалар моҳиятидан мамнун эканликларини яширмадилар. Зотан, Фаластин ерларида Исроил манзилгоҳлари қуриши тўхтатиш, террорчи гуруҳларни моддий манбалардан маҳрум этиш, Исроил ва Фаластин мухторияти ўртасидаги қатнов йўналишларини очиш, ҳибсхоналардаги асирларни озод қилиш, истикболда мустақил Фаластин давлатини вужудга келтириш, «Йўл харитаси» деб аталган Яқин Шарқ тақдирига тегишли шартномани амалга ошириш ўта муҳим муаммолар эди.

МАЪЛУМОТЛАР ТАСДИҚЛАНДИ

Бир неча кун муқаддам Саудия Арабистонининг пойтахтини қатор портлашлар ларзага келтирганлигидан хабарингиз бор. Портлагичлар билан тўлдирилган автомашиналар Эр-Риёднинг шарқида хорижий сармоядорлар ва мутахассислар истиқомат қиладиган «Гарната» мажмуаси ҳудудида портлатилган эди. Яна бир портлаш эса, Саудия Арабистони ва АҚШнинг «Сиянко» компанияси бош қароргоҳи ёнида рўй берганди.

Натижада, тахминий маълумотларга қараганда, 10 нафар америкалик қурбон бўлган эди. 50 киши жароҳатланди. Азият чекканлар орасида америкалик, англиялик, япониялик фуқаролар бор эди.

АҚШ ва Саудия Арабистони маъмурлари бу хуружлар «Ал-Қоида» террорчилари томонидан амалга оширилган, деб ҳисоблагандилар. АҚШ контрразведкаси маҳкамаси вакили фоҳиа жараёни ана шундай хулоса чиқаришга асос бўлмоқда деган эди. Куни кеча 19 кишилик гуруҳнинг аъзолари бўлган тўрт нафар кимса ҳибсга олинди. Дастлабки терговлар уларнинг «Ал-Қоида» террорчиларидан эканлигини тасдиқламоқда.

Шарҳловчи минбари

ҲИНДИСТОН:

МУССОН ЁМҒИРЛАРИ КЕЧИКЯПТИ

Бу йил дунёнинг айрим ҳудудларида ёз иссиғи одатдагидан ҳам юқори келди. Айниқса, Жанубий Осиёнинг Ҳиндистон, Бангладеш ва Покистон каби мамлакатларида саратон жазирамаси одамларни шошириб қўймоқда.

Биргина Ҳиндистонда офтоб уриши натижасида шу кунгача 1200 нафар киши қурбон бўлди. Ҳалок бўлганларнинг аксари мамлакатнинг жануби-шарқидаги Андрхра-Прадеш вилояти фуқаролари. Бу ерда ҳарорат нақ 52 даражани кўрсатяпти. Хукумат ҳалок бўлганларнинг оила аъзоларига 10 минг рупий (210 АҚШ доллари) миқдорда товон пули тўлашини маълум қилди.

Жазирама ва устига-устак ичимлик суви танқислиги туфайли мамлакатнинг Тамилнад, Орисса, Жарканд, Мадхя-Прадеш, Ҳаряна ва Ражхастхан каби штатларидаги аҳвол тобора оғирлашиб бормоқда. Шунингдек, иссиқ ҳаво оқими ҳудудида жойлашган мамлакат пойтахтида ҳам ҳарорат 44,2 даражага етди. Бу ўртача йиллик нормадан 4 даража юқори ҳисобланади.

Об-ҳавони кузатиш бошқармаси берган маълумотга кўра, яқин орада аҳволнинг ўзгариши даргумон. Қолаверса, ҳар йили

ҳиндистонликлар интиқиб кутадиған май ойининг охирларида бошланувчи ёмғир мавсуми ҳам кечикяпти.

Жазирамадан азият чекаётганлар фақат Ҳиндистонда эмас. Ҳиндистонга девор-дармиён қўшни бўлган Бангладеш халқи учун ҳам ёз мавсуми кулфатга айланди. У ерда ҳам аҳвол Ҳиндистондагидан сира қолишмайди. Ўтган бир ҳафтанинг ўзида 30 га яқин одам жазираманиннг қурбонига айланган. Бир неча кундирки, ҳарорат 39 даражадан пастга тушмаяпти. Нисбий намликнинг 100 фоизлиги эса вазиятни баттар мураккаблаштирмоқда. Иссиқдан асосан, кексалар ва кунбўйи офтоб тигида меҳнат қиладиган деҳқонлар жабр кўрмоқда.

Шундоқ ҳам жазирама табиий офатга айланган бу ҳудудларда яна бир муаммо пайдо бўлди. Маҳаллий халқ ичимлик сувига кўпроқ эҳтиёж сезмоқда. Кўп ҳолларда аҳоли истеъмолга ярамайдиган сув ҳавзаларидан фойдаланишга мажбур бўлаётир. Бу эса ўз навбатида ошқозон-ичак ва бошқа оқумли касалликларни келтириб чиқармоқда. Ҳозир касалхоналар бундай беморлар билан тўлиб кетган.

Мутахассисларнинг маълум қилишича, ҳарорат яқин кунларда пастламайдди. Аксиға олиб ҳар йили айнан июннинг биринчи кунинда бошланадиган муссон ёмғирлари ҳам бу йил кечикаяпти.

Мунира ИСОМИДДИНОВА, (ЎЗА).

Нью-Йорк кўчалари тунда ўзгача...

Турфа олам

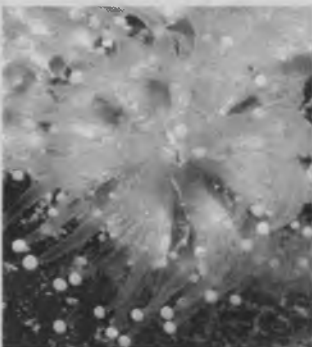
ТУГМАЧА ДОРИГА ИШОНИБ

Таиланднинг Бангкок шаҳрида истиқомат қилувчи Мишель Тамако исмли кимса ҳозирги замон табобатининг кучига, ичишга мўлжалланган тугмача дорилар, кукун пуркагичлар, наботот дамламалари мўъжизасига қаттиқ ишонар эди. Сал-пал тоби қочиб қолса, кўп миқдорда таблеткалар қабул қилар эди. Унинг дўсти ҳисоблашига қараганда, М. Тамако сўнги уч йилда 569 970 та тугмача дори ютган экан. Бу рақам кунига 70 таданга тўғри келади. Агар улар бир-бирига улаб қўйилса, 3,4 километрни ташкил қилар экан. Аммо, Мишель бу суръатни эплай олмади. Натижада у жигар буришиши — цирроз касаллигига мубтало бўлди, деб ёзди Хитойда чиқадиған «Чайна пипл» рўзномаси.

ОМАДИ БОР ЭКАН

Бугенвил ороли фуқароси (Соломон ороллари) Хесус Тумба қармоқ билан соҳилда хотиржам балиқ тутаятган эди. Дафъатан унга баҳайбат ва даҳшатли саккизоёқ хужум қилиб қолди. Бахтни қарангки, яқин ўртада ўтирган унинг синглизси Адол вазиятни кўриб, дарҳол қишлоққа югурди. Хесуснинг қўшниси Хуан майда питралар билан тўлдирилган ов милтигини олиб, соҳилга чопди. Кела заҳоти саккизоёқнинг бошини нишонга олди. Маҳлуқ Хесусни қўйиб юборди ва сувга шўнғиб, ғойиб бўлди, деб хабар берди Америкада чиқадиған «Авур-Нейви» журнали.

(ЖАҲОН ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

ШИМ ПАНД БЕРДИ

Инсоннинг кийган ҳар бир кийими мустаҳкам бўлиши керак. Акс ҳолда панд еб қолиши мумкин. Масалан, Хитой шаҳарларидан бирида шундай ҳодиса рўй берди. Катта миқдордаги шартномага имзо чекиш учун келган вакил аҳдлашувчи томоннинг вакиласи билан учрашаётганда нохуш ҳолат юз берди. Қўл узатган Лининг шимидаги камари ечилиб кетди. Қўл узатган хоним эса қизариб, кўзини олиб қочди. Ли узр сўраган бўлсада, аҳвол чигаллашган эди. Музокаралар энди бошланганда юқоридаги «беодоблик» яна такрорланди. Шу тариқа 130 минг доллар миқдорда тузиладиган шартнома чиплакка чиқди. Ли энди нима қиларини билмай, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарган корхона ва уни сотган дўконни судга берди ва 25 минг доллар миқдорда маънавий зарарни ундиришга киришди.

Турфа олам

